

Person og Legemsbestadigelse. Den gjældende Lovgivnings Hovedbestemmelser om disse Forbrydelser indeholdes i Forordningen Aft. 4de October 1833, hvis Forstrifter imidlertid kun med meget væsentlige Bøvelser have kunnet tjene til Grundlag for Udkastets Behandling af disse vigtige Forhold. Den nævnte Lov lider nemlig af tvende væsentlige Mangler: dens Regler ere byggede paa et altsor indviklet System, og dens Straffe næsten overalt usorholdsmæssig haarde. Saaledes er Dødsstraffen anvendt i et altsor vidt Omfang, efter Forordningens § 10 endog i det Tilfælde, at Noget under et overlagt voldeligt Angreb bliver Aarsag til en Andens Død, skøndt han ei har havt den bestemte Hensigt at stille denne ved Livet, naar Døden dog ikke kan tilskrives en særdeles, Gjerningsmanden ubekjendt Omstændighed, eller en usandsynlig og usorndseelig tilstødende Begivenhed, men stod i en saadan naturlig Forbindelse med de den Dræbte tilføiede Mis-handlinger, at Gjerningsmanden har maattet forubsee Døden som en Følge, hans Mis-handlinger lettelig kunde føre med sig.

Naar fremdeles Forordningens § 6 foreskriver, at den sædvanlige Straf altid bliver at skærpe ved Volds-gjerninger, der ere udøvede efter „foregaaende“ Overlæg, og naar den paa flere Steder (jfr. §§ 8—11) lader det bevirke en væsentlig Forøgelse i Straffen, at Gjerningsmandens Hensigt bestemt er gaaet ud paa et saa stort Onde, kan det ikke billiges, at der tillægges disse Omstændigheder en saa indgribende Virkning, om de end efter Sagens Natur ofte ville være af stor Betydning. Men i Særdeleshed medfører det altsor strengt Ansvar, naar det i samme Paragraph foreskrives, at den for overlagt Vold fastsatte Straf skal anvendes, hvor der har fundet Angreb Sted paa „sagesløs Mand“, hvortil Forordningen endog henregner Enhver (efter stadig Praxis — ogsaa Børn), som ikke umiddelbart før Gjerningen har givet rimelig Anledning til den udviste Vold. I en anden Retning tages der imidlertid ikke det fornødne Hensyn til den retsstridige Villie, idet der ved Fastsættelsen af Straffen for de forskjellige Arter af Volds-gjerninger lægges altsor stor Vægt paa den indtraadte Følge, uden at Gjerningsmandens Villie kommer i behørig Betragtning.

Maa det nu end indbrømmes, at netop Volds-handlingernes eiendommelige Natur i en særdeles Grad gjør det vanskeligt at paavise, hvad Gjerningsmanden har villet, og hvad han ikke har villet, og om han har gjort sig skyldig i Uagtsomhed eller ikke, saa kan man dog ikke føle sig tilfredsstillt ved en Ordning, som i en saa væsentlig Grad tilfidesætter det egentlige Grundlag for Straffskyld, den forbrøderiske Villie, og Erfaringen har da ogsaa tilstrækkeligen vist, at Jrd. 4. October 1833 leder til en overdreven Strengbed.

Det foreliggende Udkast har vistnok i det Hele taget paa en heldig Maade afhjulpet de ovenfor anthbede Mangler. Straffene ere saaledes i en væsentlig Grad formilbede, og Livs-straf anvendes kun i to Tilfælde, nemlig for Mord (§ 187) og for forsætligt Drab paa en Slægtning i opstigende Linie (§ 188). Endvidere er det lidet heldige Begreb om sagesløs Mand ganske bortfalbet, og Udkastet har i det væsentlige gennemført Adskillelsen mellem forsætlige, uagtsomme og hændelige Retsbrud paa en med Sagens Natur stemmende Maade, hvorhos det, som sædvanlig, har afholdt sig fra at stjelne mellem de forskjellige Tilfælde, der ligge indenfor disse Hovedgrupper, og som dog i Retslivet saa ofte ville løbe sammen.

Hvad saaledes Mandbrud angaar, findes den berørte Hovedadskillelse paa den rette Maade udtrykt i Udkastets Forstrift om den, som forsætlig stikker et andet Menneske ved Livet (§ 183), i Modsetning til den, som ved Uagtsomhed bliver Aarsag til en Andens Død (§ 195).

For at et Drab herefter kan betragtes som forsætligt, maa den Skyldiges Villie være gaaet ud paa at bevirke Døden, hvorimod det ikke er tilstrækkeligt, at den Handling, hvoraf Døden er en Følge, er foretaget med Forsæt, naar den Paagjældende dog ikke har tilsigtet Døden selv. Det fertyener vistnok Bifald, at Udkastet aldeles ikke indlader sig paa nærmere at fastsætte, i hvilke Tilfælde et saadant Forsæt skal antages at være tilstede, eller paa at stjelne mellem de forskjellige Arter af det forbrøderiske Forsæt, og at det saaledes ganske overlades til Domstolene at afgjøre, om der i det enkelte